

Imagine din Chira Chiralina după Panait Istrati la Teatrul „Maria Filotti” din Brăila (dramatizarea și regia: Cătălina Buzoianu)

erau presupuse a suplini cumva această lipsă. Pentru asta ar fi fost însă nevoie ca ele să-și aplice lucrările nu unor teme generale, ci tocmai textului românesc de teatru; pare-se că nu s-a întâmplat așa. O altă absență – regretabilă, de astă dată – a fost aceea a multor dramaturgi în viață și activi. O discuție între ei pe marginea spectacolelor cu piesele proprii și ale celorlalți, recunosc, m-ar fi interesat. După cum m-ar fi interesat – și, am avut impresia, și pe spectatori – un dialog spontan, imediat după fiecare reprezentație, între dramaturgi,

regizori, actori și publicul doritor să participe. Astfel de convorbiri, obișnuite în Occident, pot fi, cred, folositoare tuturor părților. Eventual, la anul...

Oricum, festivalul timișorean a fost, incontestabil, o reușită. Poate nu atât ca „sărbătoare”, dar ca tentativă de strângere laolaltă (și de întrecere implicită) a unora dintre cele mai reprezentative spectacole cu piese românești. Or, pentru așa ceva ocaziile nu sunt niciodată prea multe.

ALICE GEORGESCU

Început de personaj

Festivalul de dramaturgie contemporană de la Timișoara a incorporat, pe tot parcursul său, trei „ateliere” de creație: unul de dramaturgie, condus de Cătălina Buzoianu, unul de actorie, condus de Victor Ioan Frunză, și altul de critică teatrală, condus de Marina Constantinescu. M-am aflat, într-o dimineață, la deschiderea „atelierului” de dramaturgie, unde Cătălina Buzoianu, pe care credeam a o cunoaște bine din spectacolele ei, mi s-a revelat de astă dată ca personaj. Un personaj dedus nu din operă, din critica asupra operei sau din mărturiile celor din jur, ale contemporanilor săi, ci din propriile dezvăluiri. Un personaj autocreat. Regizoarea n-a încercat, cel puțin în prima dintre întâlnirile sale cu scriitorii, criticii și publicul, să dea lecții de dramaturgie, de dramatizare sau de punere în scenă. Ea a povestit. A povestit cum și-a compus spectacolele, cum a colaborat cu autorii, cu actorii, cu teatrele, cum a transgresat texte de proză în texte dramatice, cum i s-a opus cenzura și cum s-a opus ea cenzurii, cum a lucrat în Israel sau în Spania, a povestit despre comunicări misterioase cu literatura, cu actorii, cu publicul, despre greutăți și despre triumfuri. A fost o narațiune egală, fluidă, caldă, învăluitoare, fără lamentări și fără strigăte

de război, fără patetism și fără exclamații, cu o voce împăcată și gravă. Părea că spune un basm menit să încante, să așeze lucrurile și nu să le disloce.

Ce am descoperit în urma acestei povești-spoedanii? Că regizoarea a montat un număr nebănuat, impresionant de spectacole și că unele dintre aceste spectacole au marcat nu numai teatrul românesc contemporan, dar au marcat-o și pe autoarea lor. Că fiecare dintre ele a însemnat o muncă epuizantă și un transfer de energie creativă, un fel de luptă nevăzută pe viață și pe moarte. Că nu e deloc ușor să faci teatru, dar e minunat. Că spectacolele Cătălinei Buzoianu păstrează în ele iubire, dăruire, spaime, neliniști, credință. Personajul Cătălina Buzoianu ni s-a arătat ca o ființă bogată, generoasă, tristă și, în adâncul ei, fericită.

DUMITRU SOLOMON

foto: Corina Tudose